

Prosba:

Pokud komunikujete se svými spolužáky (určitě ano), upozorněte je, prosím, že zadávám úkoly a práci na webových stránkách školy stejně jako někteří další vyučující. Nejsem si jist, zda to všichni zjistili.

Děkuji

Práce na současný týden 30.3. – 3.4.:

Ke kapitole sedimenty si doplňte:

Využití sedimentů - nezpevněné

- **Říční štěrk** – dekorační účely
- **Štěrkopísek** – beton, zásyp výkopů
- **Písek** – beton, malta, pod dlažby
- **Křemenný písek** – sklo
- **Spraš, spraš. hlíny** - cihlářské výrobky
- **Jíly, jílovce** – keramika, žáruvzdorné materiály

Využití sedimentů - zpevněné

- **Pískovec** – stavební kámen, sochařství
- **Jílová břidlice** – střešní krytina
- **Opuka** – stavební kámen

Využití sedimentů - cementační

- **Travertin** – obklady, dlažby, ozdob. předměty
- **Solné sedimenty** – potravinářský a chemický průmysl
- **Vápenec** – výroba vápna, cementu, štěrk
- **Diatomit** – filtrování tekutin v potravinářství, stavební dílce
- **Kaustobiolity** – paliva, chem. průmysl

Využití reziduálních hornin

- **Bauxit** – výroby hliníku (jediná ruda hliníku, jinak se hliník získává recyklací)
- **Kaolín** – keramická surovina (porcelán, sanitární keramika), plnivo do papíru, léků apod., přísada do omítek, žáruvzdorné materiály

Dále následuje kapitola **Metamorfity neboli horniny přeměněné:**

V učebnici k tomu nemáte příliš mnoho údajů, vezmeme to velmi stručně

METAMORFITY

- ▶ Vznik metamorfózou již existujících hornin
- ▶ Metamorfóza = přeměna: Stavební a látkové přizpůsobení se horniny změněným teplotně-tlakovým podmínkám
- ▶ Dělíme ji na:
  - kontaktní
  - regionální

Kontaktní metamorfóza

- Na styku magmatu s okolními horninami
- Magma působí tepelně i chemicky
- Intenzita závisí na velikosti tělesa
- Pásmo přeměny se nazývá *kontaktní dvůr*
- Horniny:
  - kontaktní rohovce, plodové břidlice
  - krystalické vápence

Regionální metamorfóza

- Postihuje území velkého rozsahu
- Nesouvisí přímo s magmatickou činností
- Způsobena zvýšením teploty a tlaku v hloubkách zemské kůry
- Doprovázena vznikem nových nerostů
- Působením orientovaného tlaku vzniká plošně paralelní stavba = *foliace*

Faktory metamorfózy

- Složení a stavba metamorfitů závisí:
  - na složení původní horniny
    - kyselá řada
    - bazická řada
  - na intenzitě metamorfózy
- Minerály, které při metamorfóze vznikají, přímo indikují intenzitu přeměny

Další údaje o metamorfitech včetně příkladů jednotlivých hornin a jejich využití si můžete vyhledat na internetu nebo v příslušných publikacích. Jsou to horniny, které tvoří podstatnou část území České republiky, proto se o nich zmiňuji.

Zadání povinného referátu:

Téma: sopečná činnost **nebo** zemětřesení **nebo** vlny tsunami

Forma zpracování: tady to nechám na vás, jestli to bude prezentace nebo klasický písemný referát

Rozsah: minimálně 10 snímků u prezentace nebo dvě stránky (včetně fotografií nebo tabulek)

Další pokyny: zdrojové materiály si vyhledáte na internetu nebo v literatuře, prameny uvedete na konci prezentace/referátu. Opět platí to, co minule – stáhnout, přečíst, prezentovat jen základní fakta, která jsou pro vás pochopitelná, nezaplétat se do příliš odborných podrobností. Základní osnova – popis jevu, jeho příčiny, klasifikace (např. druhy sopek nebo zemětřesení, stupnice intenzity)

zemětřesení apod.), důsledky, příklady význačných událostí daného jevu vč. fotografií apod. Pokud budete dělat prezentaci, stačí tzv. klikací (bez animací, časování apod.), program = Powerpoint

Termín odevzdání: do 15. dubna elektronicky na adresu poradce@zshostivar.cz

Referát bude samozřejmě známkován!!!